

Charita

časopis Slovenskej katolíckej charity

ročník XXV./2016/03 (nepredajné)

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita
blízko pri človeku

TÉMA
BEZ DOMOVA

december 2016

EDITORIÁL

03

AKTUALITY

Z arci/diecéznych charít
Zo sekretariátu

04
06

TÉMA

Z detského domova priamo na ulicu?
Dom charity sv. Gianny – miesto pomoci a nádeje

08
10

ROZHOVOR

Ženy bez domova
Spoločne proti obchodovaniu s ľuďmi
Dom charity sv. Vincenta prináša pomoc najbiednejším
Projekt Rafael III pomáhal na celom Slovensku

12
14
16
18

ZBIERKA

Štvrtý ročník potravinovej zbierky v sieti TESCO

20

INICIATÍVA

S dobrovoľníkmi to vieme!

22

SKCH V OBRAZOCH

Irak

24

Adresár SKCH

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity

Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
Fax: 02-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
http://www.charita.sk/
IBAN SK50 7500 0000 0006 8322 1653, ČSOB

Bratislavská arcidiecézna charita

Adresa: Krasinského 6,
821 04 Bratislava
Tel.: 02-442 50 374
E-mail: charitaba@charitaba.sk
http://www.charitaba.sk/
IBAN SK92 3100 0000 0040 1007 8918
Sperbank

Trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: sekretariat@charitatt.sk
http://www.charitatt.sk/
IBAN SK71 7500 0000 0040 0829 7855, ČSOB

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
http://www.charitabb.sk/
IBAN SK23 0200 0000 0007 3684 1312, VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 500, Fax: 053-4424 500
E-mail: caritas@caritas.sk
http://www.caritas.sk/
IBAN SK28 0200 0000 0000 2963 4592, VÚB

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Kósu-Schoppera 141/22,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.sekretariat@gmail.com
IBAN SK92 0200 0000 0000 1813 7582, VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
IBAN SK52 7500 0000 0005 1302 6193, ČSOB

Gréckokatolícka charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
http://www.gkcharita-po.sk/
IBAN SK18 7500 0000 0040 0842 5976, ČSOB
VS: 001-10

Gréckokatolícka

eparchiálna charita Košice
Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
E-mail: eparchialnacharitaikosice@gmail.com
IBAN SK77 3100 0000 0043 5022 8409
Ľudová banka

Diecézna charita Žilina

Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
http://www.charitaza.sk/
IBAN SK31 0900 0000 0004 2470 2305
Slovenská sporiteľňa

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: sekretariat@charitanitra.sk
http://www.charitanitra.sk/
IBAN SK42 0200 0000 0006 9194 3162, VÚB

Slovenská katolícka charita (SKCH) poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmýšľanie.

Pre viac informácií: info@charita.sk, www.charita.sk

Kde je môj domov?

foto: Ivan Duda

Tému domova a s ním spojenú otázku, kde budem bývať, kde budem žiť, riešil počas svojho života každý jeden z nás. Kým sme boli deťmi, vyriešili túto otázku za nás rodičia. Práve oni boli tí zodpovední za to, kde a v akom prostredí prežijeme detstvo. Neskôr sme si mnohí vyskúšali bývanie na internáte alebo privátné počas štúdia na strednej či vysokej škole.

Skutočné hľadanie nového domova a bývania nastalo až vtedy, keď sme sa posunuli do vlastného bytu či domu. V tomto okamihu sme už prevzali zodpovednosť my a sami sme začali vytvárať zázemie pre seba a svoju novú rodinu, priateľov či blízkych. Domov a bývanie sú všeobecne v živote človeka vnímané ako základné potreby, veď je predsa nevyhnutné mať strechu nad hlavou.

Nie všetci ľudia však mali to šťastie a tú možnosť zažiť tento pocit domova či vlastného bývania. Okolnosti a rôzne životné situácie ich mnohých o túto istotu a základnú potrebu pripravili. Áno, je pravda, že sú medzi nimi aj ľudia, ktorí si to spôsobili aj svojou vlastnou nerozvážnosťou či vidinou rýchleho zbohatnutia. Napriek týmto dôvodom by nám však osud týchto ľudí, ktorých často stretávame, nemal byť ľahostajný.

Problematika ľudí bez domova a jej riešenie nie sú jednoduché a vyžadujú si veľa času, osobného prístupu a v mnohých prípadoch aj odbornú pomoc lekárov, psychológov či sociálnych pracovníkov. Sme veľmi radi, že Slovenská katolícka charita (SKCH) je aj v tejto oblasti blízko pri človeku a podáva pomocnú ruku prostredníctvom zariadení, ktoré prevádzkujú jednotlivé arcidiecézne a diecézne charity na území celého Slovenska. Naše poďakovanie patrí všetkým zamestnancom, ako aj dobrovoľníkom, ktorí sa tejto práci venujú.

Uvedomujeme si, že téma domova má aj širší rozmer a dosah. Hľadanie nového bývania pre deti z detských domovov či pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi sú ďalšie oblasti, kde je potrebné neustále podávať pomocnú ruku.

Len vytváranie prostredia pokoja a prijatia bez ohľadu na okolnosti môže začať meniť situáciu u nás na Slovensku, ako aj v zahraničí. Veríme, že práve obdobie Vianoc, so všetkou nádejou, ktorú v sebe narodenie Božieho dieťaťa prináša, pomôže aj nám zabojsť v roku 2017 ešte viac o to, aby ľudia bez domova, bez nádeje, bolo okolo nás stále menej. Aby láska a dobro mali posledné slovo.

Ján Michalský

VYDÁVA: Sekretariát Slovenskej katolíckej charity; IČO 00179132; ADRESA REDAKCIE: Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/5443 1506, fax 02/5443 3097, e-mail: sekretariat@charita.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: SK37 0900 0000 0001 7687 5345 VS 140; ZODPOVEDNÝ REDAKTOR: Ján Michalský; SPOLUPRACOVNÍ: Beáta Bronišová, Eva Ondrušková, Paulína Antlová, Helena Paňková, Mike Emberson, Rastislav Kolman, Jana Verdura, Marián Kuffa, Hugo Gloss; OBÁLKA: Matúš Koprda; FOTO: Paulína Antlová, Tomáš Horváth, Jozef Jakubčo, Mária Jakušová, Jana Fedáková, Hugo Gloss, archív: SKCH, ADCH a DCH, CHDM Vranov nad Topľou, DCH sv. Gianny, Dom sv. Faustíny, DCH sv. Vincenta; GRAFICKÁ ÚPRAVA: SKCH, Ivan Duda; VÝROBA: ULTRA PRINT, s. r. o.; REGISTRÁCIA MK SR EV 3635/09, ISSN 1338-1504.

Časopis je nepredajný, vychádza trikrát do roka vďaka darcom Slovenskej katolíckej charity.

Jeho vydávanie môžete podporiť dobrovoľným príspevkom na číslo účtu: SK37 0900 0000 0001 7687 5345, v. s. 140.

Centrum pomoci člověku Piešťany rozšířilo svoje služby

V septembri 2016 sa podarilo zapísať Centrum pomoci člověku Piešťany v Registri poskytovateľov sociálnych služieb ako miesto poskytovania nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu. Okrem už poskytovaných sociálnych služieb – sociálneho poradenstva, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálneho sprievodu a krízovej intervencie – sme takto naše služby rozšírili. Zámerom rozšírenia týchto služieb je ponúkať deťom a dospelávajúcim bezpečnú alternatívu ulice a tiež príležitosť spoznávať nové využitia voľného času a iné hodnoty. Aktivitu v kolektíve potvrdili, že sú výborným tréningom na rozvíjanie komunikácie, učia, ako riešiť konflikty, prispievajú k osvojovaniu si vzorcov zvládania problémov a starostí, ktoré trápi človeka v každom veku. Deti majú možnosť chodiť do nášho centra pravidelne alebo len keď majú čas a chuť. Môžu u nás ostávať počas celých otváracích hodín alebo len chvíľu, nemusia sa povinne registrovať, môžu ostať v anonymite a všetky služby sú poskytované bezplatne. V budúcnosti plánujeme naše aktivity ďalej rozvíjať, venovať sa deťom pravidelne a intenzívne a dúfame tiež, že sa nám podarí nadviazať aj spoluprácu s niektorými rodičmi detí navštevujúcich náš nízkoprahový klub v Centre pomoci člověku Piešťany.

TACH

Cirkus v Charitase

V Domove seniorov Charitas sme si uvedomili, že v každom z nás drieme aj kúsok dieťaťa, a preto sme sa rozhodli, že 21. októbra otvoríme dvere slávnemu, veľkolepému a úžasnému Cirkusu Havran. Cirkus vedú súrodenci Oľga a Jožo Havranovci, ktorí ďalej spolupracujú s artistom Františkom Loveckým, artistkou Katkou Krátkou, ktorá tvorila zároveň hudobné duo s Antonom Novákom. Keďže týchto klaunov, alebo – ako sa im inak hovorí – Červené nosy, veľmi dobre poznáme, naše očakávania boli vysoké a veru boli aj na 100 % splnené. V bežnom cirkuse sa účinkujúci nevitajú s každým v hľadisku, no u nás to bolo iné. Pre ľudí, ktorí sa na predstavenie nemohli osobne dostať, si pripravili cirkusanti nádherné prekvapenie a navštívili ich na izbách. Aj v tomto tkvie výnimočnosť tohto cirkusu. Ďakujeme Cirkusu Havran, ale aj všetkým Červeným nosom z O. Z. Červený nos za príjemné chvíle zadovážené obyvateľom Domova seniorov Charitas nielen takýmito špeciálnymi klauniádami, ale aj klasičnými návštevami každý druhý piatok v mesiaci.

BACH

Spoločne na nádvorí Galérie mesta Bratislavy

Bratislavská arcidiecézna charita – konkrétne DSS a RS Samária – už dlhodobo spolupracuje s Galériou mesta Bratislavy, pričom pre našich klientov je najobľúbenejší program tvorivých dielní – čiže po absolvovaní interaktívnej prehliadky nasleduje tvorivá aktivita v súvislosti s témou výstavy. Arteterapia, alebo liečba umením, pôsobí na našich klientov uvoľňujúco, odbúrava stres a podporuje ich sebavedomie. Novinkou tentokrát bola ponuka na prezentáciu a predaj našich výrobkov priamo na nádvorí GMB. Podujatie malo rodinný charakter, mali sme možnosť zoznámiť sa s podobnými zariadeniami a ich prácou. Ďakujeme za milé podujatie. Táto aktivita sa uskutočnila vďaka programu „Spojme sa pre dobrú vec Nadácie Orange“.

BACH

Modlitbová reťaz

V čase očakávania narodenia Pána, v advente, sa viac ako inokedy zamestnanci, dobrovoľníci, klienti SpKCH spájajú v tzv. „Modlitbovej reťazi“. Cieľom modlitbovej reťaze je vzájomné prepojenie všetkých nielen v SpKCH, ale aj v ostatných charitách na Slovensku v modlitbe a vyjadrenie vďaky za pomoc a ochranu pri spolupráci na Božom diele, ktorým charita je. Zapojiť sa bolo možné viacerými spôsobmi, a to modlitbou desiatku ruženca, modlitbou formou prosby alebo aj odslúžením svätej omše.

SpKCH

Mladí dobrovoľníci Godzone tour pomáhali ľuďom na ulici v Žiline

Dňa 16. novembra 2016 navštívil Žilinu takmer 300-členný tím dobrovoľníkov s evanjelizačným podujatím Godzone tour NOVÝ LEVEL, ktoré v každom meste vrcholí koncertom pre mladých. Počas dňa sa dobrovoľníci zapojili do pomoci v dvoch charitných zariadeniach Diecéznej charity Žilina. Pomáhali pri triedení šatstva, predaji časopisov Cesta a Nota Bene a vyrábali tiež vianočné darčeky. Predaj pouličných časopisov pomáha ľuďom na ulici zaraobiť si na bývanie, stravu a základné životné potreby. Od 16. novembra 2016 musia byť všetci predajcovia označení vestou, šiltovkou a preukazom.

DCHZa

Púť charít 2016

V stredu 16. novembra 2016 sa na slávnostnej svätej omši v Dóme svätej Alžbety v Košiciach stretli zamestnanci, dobrovoľníci i klienti Slovenskej katolíckej charity. Spoločné poďakovanie, modlitby i prosby prednieslo viac ako 550 účastníkov púte. Aj napriek veľkému počtu bola na púti rodinná atmosféra. Takýmto spôsobom sme aj tento rok spoločne oslávili obnovenie našej činnosti a plnenie poslania, ktoré nám bolo dané, poslania byť blízko pri človeku.

ADCHKe

Spomienka na zosnulých klientov

Počas spomienky zosnulých spomíname na blíznych, ktorí nás opustili. Spomíname na priateľov, rodinu, známych. V oktáve spomienky na verných zosnulých sme slávili svätú omšu za všetkých klientov Diecéznej charity Žilina, ktorí zomreli v uplynulom roku. Na spoločnej modlitbe v Katedrále Najsvätejšej Trojice v Žiline sa dňa 8. novembra 2016 stretli pozatiaľ zosnulých a zamestnanci charitných zariadení. Následne bolo pre všetkých zúčastnených pripravené občerstvenie v blízkom pastoračnom centre N3.

DCHZa

V Nigérii 43 krajín zjednotených v boji proti obchodovaniu s ľuďmi

Takmer 150 účastníkov zo 43 krajín sveta sa stretlo v dňoch 5. až 7. septembra 2016 v Abuji v Nigérii, aby posilnili spoluprácu zdrojových, tranzitných a cieľových krajín v boji proti novodobému otroctvu. Medzinárodnú konferenciu „Human Family, One Voice, No Human Trafficking“ zorganizovali po prvýkrát na území Afriky Caritas Internationalis a Pápežská rada pre migrantov a cestujúcich. Na konferencii boli prítomné strany zo všetkých oblastí života a celého sveta. Zámerom konferencie bolo posilniť väzby medzi zúčastnenými stranami, inšpirovať k spoločným krokom a zdieľať príklady dobrej praxe spoločného boja proti novodobému otroctvu. Slovenskú katolícku charitu (SKCH) a Radu pre migrantov pri Konferencii biskupov Slovenska (KBS) na konferencii zastupovala pracovníčka SKCH Anna Bartošová.

Filmový festival o novodobých otrokoch zažila už aj Banská Bystrica

Filmový festival o multimiliónovom zločineckom priemysle sme po predošliých dvoch úspešných ročníkoch v Bratislave a Košiciach priniesli do Banskej Bystrice. Aj tento rok sme chceli októbrovým termínom festivalu upriamiť pozornosť na Európsky deň boja proti obchodovaniu s ľuďmi (18. 10.) a poukázať na takmer 21 miliónov ľudí, ktorým je na svete odopretá sloboda. Tento ročník bol zameraný zvlášť na príbehy obetí – Slovákov, ktorí sa stali korisťou obchodníkov, ako aj na hodnotu každého ľudského života bez rozdielu. V doobedňajších hodinách bol program určený dospelávajúcim študentom. Večerný program bol otvorený pre širokú verejnosť. Hostom festivalu bol aj Jozef Halcin, riaditeľ odboru prevencie kriminality MVSR. Špeciálnym zahraničným hosťom bol tento rok Mike Emberson, šéf zariadenia pre obete obchodovania Medaille Trust vo Veľkej Británii, ktorému sú dobre známe prípady Slovákov odchádzajúcich do Veľkej Británie za prácou. Tí bývajú často podvedení a končia v rukách obchodníkov. Tému obchodovania priblížila výstava fotografií Tonyho Fricha pod názvom „Life after Trafficking – Život po vyslobodení“ zachytávajúca spomienky a realitu obetí obchodovania po ich návrate na Slovensko. Festival organizovala Slovenská katolícka charita v spolupráci so zahraničným partnerom Unchosen a s podporou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Týždeň dobrovoľníctva

Cieľom týždňa dobrovoľníctva, ktorý prebiehal v termíne 16. – 22. septembra 2016, bolo upozorniť verejnosť na dlhodobé dobrovoľnícke príležitosti pre všetkých. Týždeň zároveň poskytol priestor organizáciám, aby prostredníctvom rôznych aktivít propagovali svoju činnosť. Tento rok sa do Týždňa dobrovoľníctva zapojila aj Slovenská katolícka charita. V rámci Trhu dobrovoľníctva, ktorý sa uskutočnil v Starej tržnici v Bratislave, sa mohli návštevníci v našom infostánku dozvedieť viac o práci dobrovoľníkov, ale aj o možnostiach dobrovoľníctva, či už doma, alebo v zahraničí.

Darované školské pomôcky majú svojich majiteľov

Zbierku už po siedmykrát organizovala Slovenská katolícka charita s pomocou svojej siete diecéznych a arcidiecéznych charít na území celého Slovenska. Okrem už tradičných zberných miest sa pridalo aj niekoľko nových. Ľudia mohli darovať nové alebo použité školské pomôcky, ktoré ešte dokážu deťom poslúžiť. V tomto roku sa SKCH podarilo vyzbierať viac ako 7647 kusov školských pomôcok. Pestrosť bola naozaj veľká. Medzi darovanými pomôckami nechýbali ani fixky, peračníky, školské tašky, štetce, plastelína a mnoho ďalších. Vybierané školské pomôcky už našli svojich majiteľov. Boli distribuované do konkrétnych rodín, detských domovov, ako aj krízových centier v blízkosti zberných miest. Výber adresátov pomoci bol ponechaný na konkrétne arcidiecézne a diecézne charity. V mnohých prípadoch išlo o rodiny v núdzi, viacpočetné rodiny či rodiny s nepravidelným príjmom niektorého z rodičov, pričom snahou SKCH bolo uspokojiť aj rodiny, ktoré oslovili SKCH individuálne, či už mailom, alebo telefonicky.

Školenie fundraisingu naplnilo očakávania

V utorok 4. októbra 2016 sa zástupcovia diecéznych a arcidiecéznych charít stretli v Žiline, kde spoločne rozšírili a prehĺbili svoje poznatky v oblasti fundraisingu. Kurz Fundraising pre začiatočníkov zorganizovalo oddelenie komunikácie a PR Slovenskej katolíckej charity (SKCH) v spolupráci so Slovenským centrom fundraisingu. Zúčastnilo sa ho 21 účastníkov, ktorí pricestovali do Žiliny zo všetkých kútov Slovenska. Upršané počasie neubralo účastníkom z energie a nadšenia, s ktorým prišli na kurz. Spoločne s lektorom Eduardom Marčekom sa prítomní pozreli na fundraisingové prostredie na Slovensku. V ďalšom bloku sa na miesto prednášajúceho postavila lektorka Katarína Bartovičová. Účastníci sa dozvedeli viac o individuálnom darcovstve, budovaní vzťahov s darcami a prepojení fundraisingu a komunikácie. Veľký úspech mala časť prednášky, v ktorej mali prítomní možnosť zhladiť úspešné a veľmi inšpiratívne kampane iných organizácií pôsobiach na Slovensku i v zahraničí. Tie vystriedali príklady kampaní zahraničných charít. Zástupcovia charít si z kurzu odniesli nielen nové vedomosti a poznatky, ale aj praktické rady.

Pomoc utečencom mieri do Grécka

Iniciatíva Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety v Bratislave s pomocou Diecéznej charity Brno a Slovenskej katolíckej charity (SKCH), ako aj individuálnych darcov, prinesie do utečenec-kých táborov na severe Grécka niekoľko ton zimného oblečenia, ponožiek a zdravotníckeho materiálu. Tropic team Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave poskytuje pomoc v dvoch táboroch na území Grécka. Zameriavajú sa na tábor v meste Alexandria a tábor v obci Agia Varvara neďaleko mesta Veria. Nevyhovujúce ubytovanie, nedostatočný prístup k vode, nedostatok oblečenia, beznádej, celá táto osobná skúsenosť pracovníkov Tropic teamu bola impulzom na to, aby hneď po návrate na Slovensko oslovili viacerých partnerov, medzi nimi aj SKCH, s prosbou o pomoc. Cieľom bolo naplniť jeden kamión humanitárnym materiálom, ktorý by výrazne pomohol ľuďom v tábore prežiť obdobie zimných mesiacov, keď tu teplota v noci klesá aj pod nulu.

Jesenné Kapitúlské dvory

Tradičné podujatie, ktorého cieľom je oživiť a predstaviť Kapitúlskú ulicu, sa uskutočnilo v sobotu 17. septembra 2016. Jesenné Kapitúlské dvory opäť ponúkli možnosť nazrieť do bežne uzavretých dvorov a záhrad cirkevných a súkromných domov na Kapitúlskej ulici. História Kapitúlskej ulice siaha až do 14. storočia, a preto patrí medzi najstaršie ulice v Bratislave. Okrem samotných priestorov za múrmi stredovekých domov bol pripravený aj bohatý sprievodný program. Ulička v tento deň ožila aj prácami umelcov a remeselníkov. Kultúrny program prebiehal v Baxovej veži a Dome Albrechtovcov. SKCH sprístupnila priestor svojej nádhornej záhrady. Okrem inštalovanej prezentácie projektov SKCH v afrických krajinách Uganda a Rwanda ponúkla tiež možnosť podporiť fungovanie Skladu solidarity kúpou síce použitého, ale stále atraktívneho oblečenia. Nový infostánok poskytoval základné informácie o činnosti a projektoch SKCH na Slovensku i v zahraničí.

Z detského domova priamo na ulicu?

Problematika mladých ľudí opúšťajúcich detské domovy na Slovensku nie je neznámou témou. Z detských domovov na Slovensku ročne odíde až 300 mladých ľudí. Po mnohých rokoch starostlivosti v zariadení by len málokto predpokladal, že ich hlavným problémom bude práve nepripravenosť na samostatný život v spoločnosti.

V optimálnych podmienkach dieťa opúšťa biologickú rodinu v čase, keď je na to pripravené. Jeho postupný odchod je ovplyvňovaný zvládnutím viacerých krokov, napr. ukončením štúdiom, vstupom do pracovného procesu, nadviazaním partnerského vzťahu, rozbiehajúcou sa kariérou. To všetko je sprevádzané subjektívnym pocitom dospelosti. V krízových situáciách, keď je dieťa umiestnené do detského domova alebo do iného zariadenia ústavnej starostlivosti, je proces osamostatňovania sa v každom smere náročný. Veľmi málo sa prihliada na individuálne potreby jednotlivca a jeho osobné prežívanie a schopnosť postaviť sa na vlastné nohy. Prax ukazuje, že takmer tretinu slovenských bezdomovcov tvoria odchovanci detských domovov. To, že život je cesta, a nie vždy úplne ľahká, dosvedčujú aj príbehy mnohých mladých mužov, ktorí bývajú a žijú **v Charitnom dome pre mládež vo Vranove nad Topľou**.

Tri zariadenia v jednom

Charitný dom pre mládež (CHDM) začal písať svoju históriu v roku 1996. V tomto čase slúžil charitný dom ako útulok pre mladých chlapcov, dievčatá a aj matky s deťmi. CHDM však po čase potreboval opravu a aj zväčšenie kapacity. V roku 2001 preto prebehla rozsiahla rekonštrukcia objektu. Pôvodná kapacita sa zvýšila z 10 klientov na 20. O rok nato bol dom slávnostne otvorený a požehnaný arcibiskupom – metropolitom Mons. Alojzom Tkáčom. Od tohto roku je dom určený výlučne pre chlapcov vo veku od 18 do 25 rokov z celého Slovenska.

Hlavným poslaním nášho charitného domu je poskytovanie ubytovania a sociálnych služieb chlapcom z ohrozených sociálnych skupín a bez domova. Snažíme sa budovať ich hodnotový systém a rozvíjať ich schopnosti a zručnosti. Pokúšame sa chlapcov začleniť do spoločnosti. V súčasnosti je zariadenie kombinované a poskytuje 3 druhy služieb.

Útulok je určený pre mladých mužov, ktorí sú prijímaní v rámci krízovej intervencie. Často sú bez dokladov, príjmu, priamo z ulice. Domov na pol ceste je určený pre chlapcov, ktorí prichádzajú bezprostredne z detských a reedukačných detských domovov, po ukončení trestu odňatia slobody, teda z iného zariadenia. Mnohí z nich sú ešte študentmi. Zariadenie podporovaného bývania je určené pre mladých mužov, ktorí majú určitý zdravotný hendikep, pre ktorý sú schopní viesť samostatný život len pod dohľadom inej fyzickej osoby.

Hodení do vody

Napriek širokému záberu ponúkaných služieb stavíme na individuálnom prístupe ku každému klientovi. Osobitný prístup uplatňujeme práve pri chlapcoch opúšťajúcich detské domovy. Detské domovy opúšťajú s predstavou, že sú slobodní, plnoletí a nikto im nesmie rozkazovať. Rebelujú voči všetkým pravidlám. Poniektorým trvá dosť dlho, kým sa naučia rešpektovať zavedené pravidlá a režim zariadenia. Práca s nimi je veľmi ťažká, keďže majú problém s autoritou, režimom a dôverou. Ťažko si vytvárajú väzby k ľuďom, možno vinou zlých skúseností z minulosti. Keď sa nám podarí dostať k nim bližšie, spolupráca sa zlepší.

Chlapcom pomáhame zvládať dramatické životné udalosti – stratu zázemia či pocitu bezpečia, ktoré im poskytoval detský domov. Poskytujeme im, aj keď len dočasný, ale predsa domov. V mnohých prípadoch pri tom zápasíme okrem existenčných problémov aj s rôznymi duševnými chorobami, poruchami správania a citovými zraneniami z minulosti. To však nie sú jediné problémy. Veľa chlapcov má problémy s užívaním alkoholu, omamných látok či s gamblerstvom.

Postaviť sa na vlastné nohy

V našom charitnom dome máme zavedené jasné pravidlá. Každý chlapec sa zúčastňuje vopred stanoveného denného režimu, v rámci ktorého sa zapája do pracovnej terapie, podieľa sa na všetkých domácich prácach, spoločne varí a stravuje sa s ostatnými. Ďalším dôležitým pravidlom je zákaz užívanie alkoholu.

Chlapcom pomáhame aj s financiami formou spoluohospodárenia. Na báze dobrovoľnosti ich učíme finančnej gramotnosti, pomáhame im rozpočítať financie na ubytovanie a stravu, oblečenie, hygienu. Pokiaľ je to len trochu možné, aj sporíme na „lepšie-horšie?“ časy. Často im pomáhame pri splácaní dlhov, ktoré im vznikli v zdravotných poisťovniach, v telekomunikačných spoločnostiach. Spoločne nastavujeme splátkové kalendáre a dozeráme na splácanie exekúcií. V neposlednom rade sledujeme pracovné ponuky a snažíme sa o ich uplatnenie na pracovnom trhu.

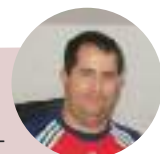
foto: archív CHDM Vranov nad Topľou

Aké sú vyhliadky chlapcov z detských domovov do budúcnosti?

Žiaľ, štátny systém je v tomto smere nedostatočný. Zo dňa na deň sa prestane zaujímať o deti z detského domova, ktoré nedokáže pripraviť na život vonku. Po prekonaní prvotného šoku z prechodu z detského domova do reálneho života si chlapci uvedomia, že sme ich domovom na pol ceste, a zmobilizujú svoje sily. Tí šikovnejší, zdraví si dokončia vzdelanie, absolvujú ponúkané kurzy a s dávkou šťastia sa zamestnajú. Takýchto „šťastlivcov“ je však mizivé percento. Tí ostatní často zápasia so spoločenskou situáciou – vysokou nezamestnanosťou a zdravotným hendikepom. To často spôsobuje, že sa nikam neposúvajú – stagnujú, ba často upadajú. Možno práve tu sa dá do veľkej miery predchádzať tomu, aby títo ľudia končili na ulici. Riešiť problém pri jeho koreňoch, tam, kde vzniká.

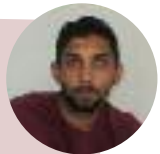
Beáta Bronišová

Príbehy

Narodil som sa v Trebišove. Spolu s bratom som však vyrastal v detskom domove vo Veľkých Kapušanoch. Svojich rodičov som videl len raz v živote, ako 5-ročný. Neudržiavajú so mnou žiaden kontakt, neviem, ako žijú. Do charitného domu som prišiel v roku 2012 po dovŕšení 18. roku života, teda po skončení ústavnej výchovy. Spolu so mnou v dome býval aj môj brat Juraj. Ten momentálne žije v zahraničí. Počas pobytu v detskom domove som navštevoval školu a vyučil som sa za maliara – natierača. Po príchode na charitu som pokračoval v štúdiu a v roku 2015 som úspešne ukončil odbor oprava poľnohospodárskych strojov. Okrem toho som získal osvedčenie o práci s PC pre pokročilých. Pokúšam si nájsť trvalé zamestnanie. Nie je to však ľahké. Zatiaľ sa mi darí pracovať len príležitostne, formou rôznych dohôd a brigád. Momentálne pracujem na dohodu pri distribúcii potravinových a hygienických balíčkov sociálne odkázaným v OP FEAD. Pripravujem sa na prijatie sviatosti krstu a birmovania. Mojim snom je založiť si rodinu a spokojne žiť. Chcem sa poďakovať pracovníkom charity za to, že mi pomáhajú nielen v mojom profesijnom živote, ale sprevádzajú ma aj duchovne.

Peter /23/

Rané detstvo som strávil v Detskom domove v Sečovciach. Viem, že mám 11 súrodencov, ale ani s jedným nie som v kontakte. Neskôr som bol umiestnený do pestúnskej starostlivosti v Blatných Remetách. Tam som žil až do dovŕšenia mojich 18 rokov. Moja pestúnska rodina odišla do Anglicka a mňa tu nechali. Odvtedy sa so mnou nekontaktovali, čo ma mrzí. Mal som ich rád a prežil som s nimi 12 rokov. Po príchode na charitu som pokračoval v štúdiu, ktoré som však pre záškoláctvo nedokončil. Myslel som si, že pôjdem pracovať a osamostatním sa. Nebolo to však vôbec jednoduché. Podarilo sa mi zamestnať v ČR, kde som pracoval 4 a pol mesiaca. Vrátil som sa zasa na charitu, keďže nemám kam ísť. Momentálne si svoju finančnú situáciu zlepšujem príležitostným predajom časopisu Cesta. V rámci ÚPSVaR som zaradený do projektu BAZ – Buď aktívny a zamestnaj sa.

Som rád, že bývam v takomto zariadení, kde som si našiel kamarátov. Mám sa kam vrátiť.

Miro /21/

foto: archív DCH sv. Gianny

Dom charity sv. Gianny – miesto pomoci a nádeje

Dom charity sv. Gianny v Čadci bol zriadený v roku 1999. Zariadenie poskytuje komplexné služby a zameriava sa na pomoc občanom, ktorí sú bez domova. Po rokoch práce s ľuďmi, ktorí žili a žijú u nás, už vieme, že pomoc musí byť o dvoch, ktorí spolu kráčajú k cieľu. Spolupráca musí byť vzájomná. Niekedy stačí málo, aby sa ľudia opäť naštartovali, niekedy je to však dlhší a namáhavejší proces.

Objekt, v ktorom sa teraz Dom charity sv. Gianny nachádza, spravovali najskôr sestry Matky Terezy. Svoju službu zamerali na chorých, opustených, starých ľudí a na slobodné matky s deťmi, ktoré tu na čas našli svoj domov. Po rokoch sa však sestry premiestnili do Žiliny a dom ponúkli na charitné účely. Začali sa tu stretávať mamičky, ktoré sa modlili za svoje deti, a členovia farskej charity. Po čase však vznikla potreba zaoberať sa ľuďmi, ktorí nemali domov a hľadali pomoc. Bezdomovecť sa začalo objavovať v stále väčšej miere. Objekt bol na tieto účely ako stvorený, a tak sa postupne vytvoril priestor pre ľudí bez domova.

Začiatky boli náročné

Každá z nás vyštudovala niečo iné a v sociálnej oblasti sme nemali skúsenosti. Ako dobrovoľníkov vo farskej charite nás formovali zamestnanci Diecéznej charity Nitra. S ľuďmi bez domova sme však skúsenosti nemali. Začali sme opatrovateľskou službou a otvorením nízkoprahového denného centra. Opatrovali sme ľudí aj v ich domácom prostredí. V dennom centre sme prijímali ľudí, ktorí sa túlili po Slovensku. Prevažne to boli starší muži. Bezdomovcov stále pribúdalo, ba zavítali k nám aj tuláci zo zahraničia. Začali prichádzať aj ženy, ktoré nemali kam ísť po rozvode alebo následkom závislosti prišli o byt aj deti. Ostať na ulici bolo pre ne veľkým rizikom. Zriadil sa útulok pre ženy a následne aj nocľaháreň pre mužov a ženy. Pomaly, ale isto sme sa dokázali vcítiť do ich problémov.

foto: archív DCH sv. Gianny

Pomoc má rôzne formy

Snažíme sa o komplexné riešenie problematiky ľudí, ktorí sú v hmotnej sociálnej núdzi z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov. Poskytujeme charitatívne a sociálne služby ľuďom bez domova a v núdzi. Ponúkame službu strediska osobnej hygieny, práčovne, šatníka i základné a špecializované sociálne poradenstvo. Špecializované sociálne poradenstvo sa zaoberá zistením príčin vzniku, charakteru a rozsahu problému osoby, rodiny, ktorej sa pomoc dotýka. Klientom, ktorí sú ochotní spolupracovať na zmene spôsobu života, poskytujeme sociálnu prevenciu a možnosť zúčastniť sa resocializačných aktivít. Cieľom resocializačného programu je zlepšenie sociálnej situácie ich vlastnou snahou. Realizujú distribúciu pouličných časopisov Cesta a Nota Bene. Motivujeme ich k obnoveniu a udržiavaniu si pracovných návykov. Vedíme ich k zodpovednosti, vzájomnej tolerancii a úcte. Ľuďom, ktorým sa podarilo zbaviť závislosti, hľadáme prácu s ubytovaním alebo možnosťou prenájmu bytu. Pre fyzicky alebo psychicky chorých hľadáme sociálne domovy, v ktorých by mohli byť umiestnení. Nezanebdávame ani spirituálny rozmer klientov. Umožňujeme im duchovný rast formou duchovných obnov, prijímaním sviatosti či pravidelnou modlitbou. V zariadení sa snažíme vytvoriť atmosféru domova so všetkým, čo k tomu patrí. Na vianočné sviatky sa obyvatelia pripravujú upratovaním, výzdobou a pečením koláčov. Vtedy všetko vonia škoricou, vanilkou a anízom. K atmosfére Vianoc patria aj darčeky. Dbáme o to, aby sme nezabudli na nikoho, kto sa u nás nachádza.

Bez pomoci iných by to nešlo

Každá služba, ktorú poskytujeme, má v dome svoj priestor. Pre každú platí organizačný poriadok a poriadok dňa. Bez mantinelov sa už dnes nezaobídeme. Práca je omnoho náročnejšia, pretože ľudia bez domova pribúda. Pribúdajú rizikovní klienti, ktorým sa treba viac, systematicky a odborne venovať. Na to je potrebné mať vybudovanú sieť ľudí, ktorí odborne pomáhajú. My takú sieť našťastie máme. Sú to lekári, advokáti, zamestnanci miest, obcí, úradov práce či samosprávy. V spolupráci sa problémy vyriešia rýchlejšie a k spokojnosti oboch strán. Máme aj databázu dobrovoľníkov, ktorí nám pomáhajú v zariadení alebo teréne pri rôznych charitných podujatiach. Pomôcť nám vedia aj študenti stredných a žiaci základných škôl. Tradíciou sú finančné zbierky, besiedky. Študenti odborných škôl nám napečú koláče priamo u nás, iní zas klientov ostrihajú, zafarbia, učešú im vlasy. V našej službe sú neoddeliteľnou súčasťou donori a sponzori. Bez nich by sa veľa charitných diel neuskutočnilo.

Keď prijímame klienta, vždy mu nechávame dostatok času na adaptáciu v zariadení. Po oboznámení sa s podmienkami a chodom zariadenia klient odchádza alebo zostáva a prijíma pomoc. Vždy je to kľbko nevyriešených problémov, pôžičiek, exekúcií, nedorozumení, ktoré je potrebné rozmotať. V rozhovoroch s ním sa kľbko rozmotáva. Sprewádzame ho, kráčame s ním, dávame mu pocit našej blízkosti, dôvery a lásky. To je služba, pre ktorú sme sa rozhodli a ktorou sa vzájomne obohacujeme, v službe, ktorú nám pripravil Boh.

Eva Ondrušková a kolektív zamestnankýň DCH sv. Gianny

foto: archív Dom sv. Faustíny

Ženy bez domova

Dom sv. Faustíny – domov na pol ceste – poskytuje sociálne služby ženám z ohrozených sociálnych skupín. Okrem prístrešia formou sociálnej práce sa pracovníci domu usilujú budovať hodnotový systém klientok, rozvíjať ich schopnosti a zručnosti a vytvárať predpoklady na efektívne začlenenie sa do spoločnosti. Vedúcou tohto zariadenia je PhDr. Helena Paňková, ktorá je zároveň aj sociálnou poradkyňou. Ženám bez domova sa venuje už 7 rokov.

Čo vás priviedlo k tejto práci?

Stále som mala veľkú túžbu pomáhať ľuďom v zložitých životných situáciách a táto túžba je v Dome sv. Faustíny úplne naplnená. Mám možnosť pomáhať dievčatám, ale aj ľuďom, ktorí sú v kríze a prichádzajú v rámci špecializovaného sociálneho poradenstva z mesta Svidník a okolia. Do sociálneho centra prichádzajú ľudia bez domova, ktorí žijú v meste Svidník, a niektorí si už riešia svoju životnú situáciu, liečia sa zo závislosti od alkoholu.

Ako sa k vám klientky dostali?

Sociálni pracovníci z DeD si väčšinou zisťujú, kto poskytuje tento typ služby, lebo keď sa dievčatám končí ústavná starostlivosť, telefonicky nás kontaktujú. Vtedy im ponúkame možnosť zúčastniť sa dňa otvorených dverí, kde sa môžu dievčatá oboznámiť so zariadením a vybrať si, kde si budú riešiť svoju sociálnu situáciu. Úzko spolupracujeme s Útulkom Archa v Prešove, odkiaľ k nám prichádzajú klientky, a s obecnými úradmi, so sociálnymi centrami a inými zariadeniami, ktoré pracujú s touto cieľovou skupinou. V tomto dome sú vlastne všetky ženy bez domova. Niektorým dievčatám sa skončila ústavná starostlivosť a nemali sa kam vrátiť. Niektoré ženy k nám prišli z útulku, niektorým pomohli komunitní pracovníci z obcí.

Aké sú najčastejšie príčiny toho, že ženy končia na ulici?

Sú typy klientok, ktorým nevyhovuje režimové zariadenie, preto končia na ulici po odchode z nášho zariadenia, no tých je málo. Väčšinou majú psychiatrické diagnózy a odmietajú liečbu, potom svoj stav nezvládajú a túľajú sa a aj po príchode do iného zariadenia opäť utekajú a vracajú sa naspäť, taký začarovaný kruh. Prečo končia ženy na ulici? Mali sme tu šesť žien závislých od alkoholu a zvolili si ulicu, keď už reálne nevedeli zhodnotiť svoju situáciu. Odišli od manželov, od detí. V každom prípade sa však zistila príčina pitia – autoritatívna výchova jedného z rodičov, neúcta a stále ponížovanie od manžela, nevďačnosť detí, spoločné pitie manželov a pod. Terénni sociálni pracovníci pomohli mnohým ženám, keď ich oslovili, a ony sa rozhodli prísť do útulku aj do nášho zariadenia, chvíľu abstinujú a opäť sa vracajú k tejto droge. Veľmi ťažký pohľad je na ženu, matku, ktorá takto skončí na ulici, aj keď príde do zariadenia, treba mať veľa lásky voči takýmto ženám.

Ako ženy vnímajú to, keď sa dostanú do takejto situácie?

Viete, keď sú dlhší čas v zariadení a v rámci individuálnych rozhovorov si popláčú, uvedomujú si, čo stratili, a nejde to vrátiť. Vianoce sú veľmi ťažkým obdobím pre ženy a dievčatá. Vtedy si oveľa viac uvedomujú, že aj ony pochádzajú z rodiny, ktorej niet, uzatvárajú sa do seba, plačú... veľmi túžia po rodine. Modlia sa za rodičov, za súrodencov, ktorých nikdy nevideli, vtedy je to naozaj dojemné. My sme pre nich rodina, každoročne pripravujeme spoločne štedrú večeru, prichádza k nám kňaz a spoločne strávime tento krásny čas.

Čo je podľa vás najdôležitejšie pri práci s takýmito ženami?

Prijímať ich také, aké sú, nemať nereálne očakávania, neočakávať vďaka za poskytnutú pomoc.

Ako vyzerá ich bežný deň?

Deň začíname stretnutím sa v spoločenskej miestnosti a po krátkej modlitbe sa začína príprava na prvú časť pracovnej terapie, ktorá trvá od 8.00 do 10.00 hod. V zariadení máme vytvorenú malú krajčírsku dielňu, práca v tejto dielni spočíva v šití bábik, kabeliek, vankúšov pod vedením ergoterapeutky Vierky Antošovej. V letných mesiacoch na pozemku v areáli DsF pestujeme rôzne druhy zeleniny a okrasné rastliny, práca spočíva v rýľovaní, sadení zemiakov, uskladňovaní zeleniny a zveľaďovaní dvora a areálu. V rámci terapie vytvárame taktiež rôzne dekoratívne predmety. Klientky v rámci terapie predávajú časopis Cesta, čím si zlepšujú svoju finančnú situáciu a získavajú pracovné návyky. Od 10.00 do 13.00 hod. majú klientky čas na prípravu obeda a samotný obed, v tomto zariadení sa každá klientka stravuje sama, klientka je povinná si samostatne variť, nakupovať a učiť sa hospodáriť s financiami. V čase od 13.00 do 15.00 hod. sa klientky zúčastňujú na druhej časti pracovnej terapie. O 15.00 hod. sa modlíme Korunku k Božiemu milosrdenstvu a po modlitbe klientky upratujú svoje úseky v dome. Potom majú voľný program do 21.30 hod.

Okrem každodenných aktivít realizujete aj iné aktivity, ktoré pomáhajú klientkam začleniť sa do spoločnosti?

Áno, realizujeme, aj sa podieľame na rôznych aktivitách, ktoré pomáhajú našim klientkam zaradiť sa do spoločnosti. V DsF – domove na pol ceste – sme robili svadbu. Klientka sa rozhodla vstúpiť do manželstva, a keďže nemá rodičov, žiadnu rodinu a jej rodinou sme my, rozhodli sme sa vystrojiť svadbu so všetkým, čo k tomu patrí. V rámci terapie sme urobili výzdobu do priestorov, kde sa svadba konala, v rámci muzikoterapie sme si nacvičili rôzne svadobné piesne, klientky si boli kupovať šaty a topánky na túto udalosť, každá klientka navštívila kaderníčku i kozmetičku, tak ako sa na dámy patrí. Bola to nádherná udalosť, na ktorú budeme veľmi dlho pamätať, na tejto udalosti bolo cítiť súdržnosť, susedia nám doniesli koláče, nealko nápoje, kňaz doniesol svadobnú tortu a naozaj nič nám nechýbalo. V súčasnosti manželia vychovávajú dve deti a žijú v mestskom byte vo Svidníku. Spoločne s klientkami sme sa začali zúčastňovať aj na plesoch, ktoré organizovala farnosť Svidník-mesto, aby aj ľudia z farnosti začali prijímať tieto dievčatá a dievčatá zas vedeli rozlišovať, že na ples opäť žena musí vyzeráť pekne, nemôže si obliecť rifle a botasky. V rámci dňa otvorených dverí náš primátor mesta Svidník, Ing. Ján Holodňák, sa stáva distribútorom časopisu Cesta, predáva časopis a za vyzbierané peniaze sa každoročne všetky klientky zúčastňujú na púti gréckokatolíkov v Sanktuárii Božieho milosrdenstva v Krakove. Každoročne sa, pracovníčky a klientky DsF, zúčastňujeme na Fatimskej sobote v Lutíne. V zariadení sme si vytvorili spevácky zbor Faustinky a v roku 2015 sme sa zúčastnili prehliadky zborov na duchovnej piesni v Snine, v tomto roku sme vystupovali na 25. výročí obnovenia činnosti Gréckokatolíckej charity v Prešove, kde sme zaspievali duchovné piesne. Naším spevom sme potešili taktiež účastníkov konferencie Mosty k rodine 2016 v Košiciach, kde sme sa osobne zviatili aj s Jozefom Mikloškom, predsedom SPDDD Úsmev ako dar.

Aké sú vzťahy v takomto čisto ženskom kolektíve?

No, niekedy to býva veľmi zaujímavé. Myslím si, že muži to majú jednoduchšie, veci až tak neprežívajú, a ak sa vyskytne nejaký problém, vedú si ho vyriešiť ručne-stručne. Ženy majú tendenciu všetko emocionálne prežívať, sú domýšľavé a neraz

vznikajú konflikty, ktoré musíme riešiť. Všetko je o komunikácii, vzniknuté problémy riešime prostredníctvom individuálnych a skupinových terapií.

Kedy klientky opúšťajú dom?

U každej klientky je to individuálne. Časť klientok ukončila pobyt v DsF preto, že od začiatku poskytovania služby ubehla lehota 24 mesiacov, čiže čas, ktorý klientka podľa pravidiel môže zotrvať v tomto zariadení. Zo zariadenia odchádzajú ženy aj pre hrubé porušenie domového a ubytovacieho poriadku. Ženy, ktoré sú závislé od alkoholu a mali recidívu, odchádzajú, lebo nezvládli požadovaný režim. Klientky často odchádzajú, lebo sa zamestnali a majú prácu aj s dlhodobým ubytovaním v Čechách. Veľmi sa tešíme, keď od nás odchádzajú klientky do vlastného bytu, kde môžu viesť normálny život. Časť klientok po tom, ako sme im pomohli vybaviť invalidný dôchodok, je umiestnená v domovoch sociálnych služieb.

Ako pokračuje ich život po odchode z domu – ste s nimi v kontakte?

Klientky aj po odchode zo zariadenia nás kontaktujú, čomu sa veľmi tešíme. Vieme, kde sa nachádzajú, čo robia, ako sa im darí. Aj keď majú svoje byty a vlastné životy, často prichádzajú a v rôznych situáciách sa radia, aby nespravili zbytočné chyby a neskomplikovali si situáciu, v ktorej sa nachádzajú. Niektoré klientky po pobyte v iných zariadeniach sa k nám vracajú. Snahou celého terapeutického tímu DsF je konať kroky dobra pre tých, ktorí sú odkázaní na pomoc iných, nie podľa ich zásluh, ale podľa ich potrieb.

Ako vnímate svoju prácu? Čím je pre vás?

Táto práca je poslaním, robím ju s radosťou a láskou. Žijem v manželstve a máme štyri deti, v Dome sv. Faustíny sú nám zverené do výchovy a starostlivosti ďalšie deti. Do práce prichádzam zo svojej rodiny do Domu sv. Faustíny, kde fungujeme na princípoch rodinného spoločenstva. Klientky sa učia rešpektovať a podporovať sa navzájom, problém jednej klientky je problémom ostatných, spolu plačeme a spolu sa tešíme z úspechov jednotlivých dievčat. Prácu s klientkami mám veľmi rada, myslím si, že v tejto práci som využila a využívam všetky dary, ktoré som dostala od Boha.

Myslíte si, že pracovať s ľuďmi bez domova má zmysel?

Má to veľký zmysel, dôležité je vidieť v každom klientovi Ježiša, trpiaceho Ježiša. Každé utrpenie má nejakú príčinu, je veľmi dobré zistiť túto príčinu, pomenovať ju a pokúsiť sa motivovať klienta k zmene. Do zariadenia prišla klientka, ktorá sa dlhodobo potulovala po meste a nechcela riešiť svoju situáciu. Jedného dňa však prišla a povedala, že už nechce žiť takýto život, že chce žiť ináč. Hneď v ten deň som jej pomohla vybaviť ubytovanie v domove sociálnych služieb, kde je dodnes o ňu komplexne postarané. V Dome sv. Faustíny sú tiež všetky ženy bez domova, prichádzajú veľmi pozraňované, nechcené a odmietnuté vlastnými rodičmi. Niektoré z nich po odchode z detských domovov boli zmanipulované ľuďmi, ktorým verili, a oni využili ich naivitu a stali sa obeťami násilia. Mnohé dievčatá sú závislé od drog, šťastie hľadajú aj v nadužívaní alkoholu, no to ich šťastnými nerobí. Dievčatá majú možnosť modliť sa s kňazom, rozprávať sa o svojich životoch. Klientkam často rozprávame o dôležitosti odpustenia, mnohé z nich prechovávali hnev vo svojich srdciach a pociťujú nenávisť voči rodičom. Päť dievčat sa dalo pokrstiť, ďalšie sa pripravujú na sviatosť krstu. Myslím si, že prostredníctvom práce s klientom bez domova aj my, sociálni pracovníci, sme nútení zamyslieť sa nad vlastným životom a ďakovať Bohu za všetko to, čo máme. Všetko je z Božej milosti.

Paulína Antlová

foto: archív SKCH

Spoločne proti obchodovaniu s ľuďmi

V piatok 21. októbra 2016 sa v Banskej Bystrici uskutočnil 3. ročník filmového festivalu Spolu proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorý pripravil kolektív projektu STOP obchodovaniu s ľuďmi. Festival priniesol okrem hodnotných filmov zahraničnej a domácej produkcie a bohatého sprievodného programu aj niekoľko vzácných hostí. Jedným z nich bol Dr. Mike Emberson z Veľkej Británie, ktorý sa problematike a pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi venuje intenzívne od roku 2003. V rámci spoločného rozhovoru sme mu položili niekoľko otázok.

Mohli by ste sa nám, prosím, v krátkosti predstaviť?

Volám sa Mike Emberson, som ženatý, mám dve deti a žijem spolu so svojou rodinou v meste Deal. V rámci vzdelania som získal dva magisterské tituly (jeden v oblasti teológie venovanej Panne Márii) a tiež doktorát. V rámci farnosti som praktizujúcim katolíkom a som osobitne zodpovedný za spoločenstvo vo farnosti. V oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi pracujem od roku 2003. V súčasnosti pracujem na pozícii riaditeľa katolíckej charitatívnej organizácie Medaille Trust. V minulosti som mal možnosť pracovať pre viaceré podobne zamerané neziskové organizácie, ako Salvation Army, Migrant Help či Genesis Consultancy. Podarilo sa mi založiť prvý dom organizácie Salvation Army, s názvom Jarrett Community, ktorý

bol prvým miestom, ktoré pomáhalo obetiam obchodovania s ľuďmi v Severnom Írsku. Tento dom poskytoval tiež prvú pomoc a podporu pre maloleté obete obchodovania zo Škótska. Osobne som vykonal niekoľko ciest do krajín ako Belgicko, Francúzsko, Španielsko, Slovensko, Maďarsko, Litva, Moldavsko, Albánsko, Rumunsko, Keňa, Nigéria a do Spojených štátov, kde som pomáhal v práci a pri aktivitách zameraných na boj proti obchodovaniu s ľuďmi. Predtým ako som začal pracovať v neziskovom sektore, som bol profesionálnym vojakom. Počas 18 rokov aktívnej služby profesionálneho vojaka som mal možnosť pôsobiť v Severnom Írsku, Ománe a na Srí Lanke. Za svoju prácu v armáde som dostal Vyznamenanie za statočnosť.

Aká bola vaša cesta k problematike obchodovania s ľuďmi?

Moja osobná cesta od povolania vojaka k práci zameranej na boj proti obchodovaniu s ľuďmi bola veľmi dlhá. Po odchode z armády som prijal ponuku zamestnanca v štátnej správe, aby som mohol byť bližšie pri svojej rodine. Táto práca bola pre mňa dosť nudná a málo atraktívna. V rovnakom čase u mňa nastala aj zmena v oblasti prežívania a praktizovania viery, ktorá v mojom prípade úplne skolabovala počas mojej služby v armáde. Postupne som sa k viere začal vracáť, až som sa nakoniec rozhodol konvertovať z anglikánskej viery na katolícku vieru. Keď som následne jedného dňa uvidel v novinách inzerát, ktorý ponúkal pozíciu správcu v útulku pre bezdomovcov, rozhodol som sa na túto pozíciu prihlásiť. Na moje veľké prekvapenie si ma vybrali. Toto bol začiatok mojej dlhšej kariéry v prostredí neziskového sektora. Na problematiku obchodovania s ľuďmi som sa rozhodol viac zamerať až po tom, ako som sa dozvedel viac o tomto probléme.

Spočiatku som rovnako ako mnoho ľudí neveril tomu, že obchodovanie s ľuďmi sa skutočne deje aj v dnešnej modernej dobe. Keď som však postupne získal väčšie množstvo podložených dôkazov, ktoré mi boli ponúknuté, narástlo vo mne rozhorčenie. Postupne som začal vo svojom vnútri vnímať, že musím ja sám niečo podniknúť, ako svoj podiel na tomto zápase. Prácu v tejto oblasti som začal najskôr s organizáciou Salvation Army, ale neskôr som sa presunul, už ako riaditeľ, do organizácie Medaille Trust, ktorá je vedúcou katolíckou charitatívnou organizáciou zaangažovanou v tejto oblasti v rámci Veľkej Británie.

Mohli by ste nám predstaviť organizáciu Medaille Trust, v ktorej aktuálne pôsobíte?

Medaille Trust je katolícka charitatívna organizácia založená v roku 2006 s cieľom pôsobiť v boji so zlom, ktoré obchodovanie s ľuďmi predstavuje. V súčasnosti organizácia zamestnáva 81 ľudí, ktorí sú podporovaní činnosťou 24 dobrovoľníkov. Medaille Trust je od svojho vzniku významným poskytovateľom podpory a bezpečného ubytovania pre obeť obchodovania s ľuďmi. Služby poskytované našou organizáciou sú závislé od dostupných zdrojov a tiež od počtu obetí, ktorým poskytujeme pomoc. V súčasnosti máme otvorených deväť domov, ktoré zahŕňajú aj špecializované centrá pre rodiny, pričom ďalšie dva domy budú otvorené v priebehu roka 2017. Tieto domy pracujú so všetkými typmi obetí obchodovania s ľuďmi, s dospelými mužmi a ženami a tiež s ich nezaopatrenými deťmi. Aktuálne máme priestorové kapacity pre 80 obetí, ktoré môžu byť ihneď ubytované. Organizácia Medaille Trust spolupracuje s overenými a spoľahlivými organizáciami po celom svete a tu sú príklady niektorých z nich:

Keňa – našim hlavným partnerom je saleziánsky projekt s názvom Mama Margarets, ktorý pôsobí v najchudobnejších štvrtiach (slum) v Dagoretti na okraji mesta Nairobi. Projekt si kladie za cieľ poskytnúť miestnym ľuďom prácu ako alternatívu k prostitúcii, ktorá je vykonávaná v miestnych nevestincoch a v rámci ktorej hrozí nebezpečenstvo, že tieto ženy budú ponúkané ako tovar ďalej.

Albánsko – naša organizácia v tejto krajine úzko spolupracuje s dielom Mary Ward Loreto a Different and Equal na celom rade spoločných projektov proti obchodovaniu s ľuďmi.

Vietnam – partnerstvo s organizáciou Hagar International prinieslo spoločnú podporu obetí obchodovania.

Okrem týchto formálnych partnerstiev sa Medaille Trust zaoberá aj rozvíjaním neformálnej spolupráce a poskytovaním školení zameraných na problematiku obchodovania s ľuďmi v krajinách ako Francúzsko,

Španielsko, Nemecko, Slovensko, Poľsko, Maďarsko, Slovinsko, Rumunsko, Nigéria a Spojené štáty. Naša organizácia má zároveň prepracovaný program vzdelávania a zvyšovania povedomia o tejto téme, ktorý je určený pre školy a školské zariadenia, kostoly, farské spoločenstvá a záujmové skupiny. V rámci prednáškovej činnosti na školách bolo v roku 2015 oslovených 453 katolíckych škôl. Tieto aktivity sú čiastočne realizované a podporované vďaka rastúcej sieti našich diecéznych zástupcov, ktorí prinášajú prácu a aktivity Medaille Trust, ako aj zvýšenie povedomia o obchodovaní s ľuďmi do svojej diecézy, v ktorej sú menovaní. Vďaka rozhovorom a prezentáciám tejto problematiky diecézni zástupcovia pomáhajú zvyšovať záujem o našu činnosť a tiež podporu,

ktorú predstavuje modlitba a konkrétna finančná pomoc. Medaille Trust spolupracuje v rámci svojej činnosti s viacerými zložkami polície, ako aj s inými orgánmi spravodlivosti, okrem iných aj s cudzineckou políciou a národnou kriminálnou agentúrou.

Spočiatku som neveril tomu, že obchod s ľuďmi existuje aj dnes.**Z akých krajín pochádzajú obeť obchodovania s ľuďmi vo Veľkej Británii?**

Veľká Británia je cieľovou krajinou pre mužov, ženy a deti predovšetkým z Afriky, Ázie a východnej Európy, ktorí sú vystavení obchodovaniu s ľuďmi na účely sexuálneho otroctva a nútenej práce (v činnostiach, ako je poľnohospodárstvo, stavebníctvo, spracovanie potravín a stravovanie) a stávajú sa tiež domácimi nevoľníkmi. Niektoré obeť vrátane detí a mladistvých pochádzajú z Veľkej Británie a sú zdrojom tohto ilegálneho obchodu v samotnej krajine. Medzi zdrojové krajiny obetí obchodovania s ľuďmi patria hlavne Poľsko, Maďarsko, Slovensko, Rumunsko, Litva, Albánsko, Thajsko, Čína, Vietnam a Nigéria. Presné podrobnosti o rozsahu obchodovania s ľuďmi v rámci celej Veľkej Británie nie sú k dispozícii vzhľadom na trestnoprávnu povahu javov, náročnosť ich vyhľadávania a dokazovania. Podľa odhadov Ministerstva vnútra Spojeného kráľovstva je v tomto regióne od 5 000 do 13 000 obetí obchodovania s ľuďmi. Vláda aktívne bojuje proti obchodovaniu prostredníctvom podpory polície a mimovládnych organizácií.

Koľkým ľuďom a akým spôsobom pomohla vaša organizácia?

Od svojho založenia pred desiatimi rokmi naša organizácia pomohla viac ako tisíc obetiam, z viac ako 100 rôznych krajín. Mnohým z týchto obetí sa dostalo veľmi veľa zlého, až otrasného zaobchádzania v rukách obchodníkov s ľuďmi. Po príchode do bezpečného ubytovania preto boli mnohí z nich vystrašení, zmätení a traumatizovaní. Väčšina z obetí má zdravotné problémy, prípadne emočnú či psychickú ujmu, ako aj ďalšie ťažkosti, súvisiace s budúcim bývaním či potrebou zamestnania, imigračného statusu, ako aj prebiehajúceho policajného vyšetrovania. Návrat do bežného života môže byť pre týchto ľudí veľmi dlhý a komplikovaný. Môžem však povedať, že mám skvelý tím spolupracovníkov, ktorí dosahujú úžasný výsledky. Pomoc obetiam obsahuje celý rad prístupov vrátane poradenstva, terapie, lekárskej starostlivosti, právneho poradenstva a konkrétnej práce. Asi tretina obetí obchodovania s ľuďmi sa rozhodne vrátiť späť do svojej krajiny, ďalšia tretina sa usadí vo Veľkej Británii a zvyšok skončí v britskom azylovom systéme.

Čo vás osobne motivuje v tejto práci?

Moje osobné rozhorčenie nad týmto zločinom sa ani po rokoch nezmenšilo, a preto sa budem usilovať bojovať za spravodlivosť v tejto oblasti aj naďalej, tak dlho, ako budem môcť.

Ján Michalský

foto: archív DCH sv. Vincenta

Dom charity sv. Vincenta prináša pomoc najbiednejším

Dom charity sv. Vincenta je kombinované zariadenie, ktorého účelom je poskytovanie sociálnych služieb na zabezpečenie nevyhnutných podmienok, na uspokojenie základných životných potrieb a na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva.

Byť blízko pri človeku v každom stave a v každej životnej situácii viac približuje a zároveň definuje prácu zamestnancov Domu charity sv. Vincenta v Žiline. Ich pomoc je veľmi potrebná a zvlášť nevyhnutná hlavne v zimných mesiacoch, keďže medzi ich klientov patria aj ľudia bez domova. Každodennú prácu, ako aj životné príbehy troch klientov nám priblížil riaditeľ zariadenia, pán Mgr. Rastislav Kolman.

Aké je základné poslanie Domu charity sv. Vincenta v Žiline?

V Dome charity sv. Vincenta poskytujeme sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb a na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva. Medzi našich klientov patria ľudia bez domova, prepustení

z výkonu trestu, sociálne slabí ľudia. Patríme medzi šesť zariadení Diecéznej charity Žilina, ktorá bola zriadená žilinským diecéznym biskupom Mons. Tomášom Galisom dňa 20. októbra 2008. Diecézna charita Žilina poskytuje starostlivosť ľuďom v núdzi, bez ohľadu na rasu, národnosť, náboženstvo a politické zmýšľanie, je jedným zo subjektov združených v Slovenskej katolíckej charite a spolupracuje s ostatnými diecéznymi a arcidiecéznymi charitami na Slovensku.

Vaše zariadenie venuje pozornosť hlavne ľuďom bez domova. Prečo ste sa rozhodli špecializovať práve na túto skupinu ľudí?

Súčasná spoločnosť prináša mnoho otázok a výziev, na niektoré z nich však nedáva dostatočne zreteľnú odpoveď. Nie každý človek má totiž možnosť žiť v usporiadanej rodine bez rôznych sociálno-patolo-

gických javov, mať dobré zdravie, stabilnú a dobre platenú prácu, byť úspešný či mať primeranú strechu nad hlavou. Postupne sa tak ocitá na periférii spoločenského záujmu, a preto hľadá často rýchle a krátkodobé riešenia, ktoré ho v neposlednom rade dovedú až k životu na ulici. Našou úprimnou snahou bolo sa účinne podieľať v meste Žilina na praktickom riešení pomoci ľuďom bez domova, ktorých postupne pribúdalo, a prinavracáť im ich strácajúcu sa ľudskú dôstojnosť.

Koľko klientov sa aktuálne nachádza v Dome charity sv. Vincenta?

V súčasnosti služby nášho nízkoprahového denného centra počas pracovných dní využíva v priemere 40 až 50 klientov a nocľaháreň, ktorej kapacita je 25 lôžok, je teraz dennodenne naplnená. Akútne prijímame do nocľahárne klientov prečkať noc v teple už aj na stoličky. Obsadenosť nášho zariadenia počas roka závisí najmä od ročného obdobia, aktuálneho počasia a množstva dostupnosti rôznych sezónnych prác. Za rok 2015 služby nášho zariadenia využilo celkovo 362 klientov.

Aké služby klientom vaše zariadenie ponúka? Sú tieto služby pre samotných klientov spoplatnené?

Naše zariadenie ponúka nasledovné služby: nocľaháreň (denne), nízkoprahové denné centrum (počas pracovných dní), stredisko osobnej hygieny, základné a špecializované sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, zber a výdaj šatstva pre klientov, predaj pouličného časopisu Nota Bene a Cesta. Nie všetky vymenované služby sú spoplatnené, niektoré z nich sú podľa zákona poskytované klientom bezplatne. Myslíme si, že klient si platením za stanovené služby, ako sú strava, hygiena a nocľah, udržiava svoju finančnú gramotnosť, učí sa zodpovednejšiemu hospodáreniu s financiami a cíti aj určitý rozsah svojej zodpovednosti voči zariadeniu, ktoré sa mu snaží pomôcť.

Akým procesom prechádzajú ľudia bez domova, keď k vám prídu?

Dôležitým faktorom v procese prijatia klienta do nášho zariadenia je jeho momentálny bio-psycho-sociálny stav. To znamená, že je rozdiel, ak k nám klient prichádza vďaka streetworku vykonávanému charitatívno-sociálnymi pracovníkmi nášho zariadenia, môže byť k nám privezený políciou, sanitkou z nemocnice, z iného sociálneho zariadenia, alebo či k nám prichádza bežne a sám, vďaka špecializovanému sociálnemu poradenstvu alebo iným sociálnym službám. Klientove problémy sa snažíme riešiť postupne podľa priority a našich možností (hygiena, šatník, strava, lekár, úrady, nocľah, sociálne poradenstvo a pod.), avšak bez jeho osobnej a aktívnej zaangažovanosti to jednoducho dlhodobo nejde.

Ako sa k vám vaši klienti dostali, odkiaľ sa o vás dozvedeli?

Mnohí naši klienti už vedia, kde sa v Žiline presne nachádzame, prípadne ich počas streetworku nasmerujeme alebo priviedieme priamo až k nám. Iní klienti prichádzajú vďaka kamarátom – klientom, z nemocnice, z iného zariadenia, alebo ich poslali z nejakého úradu. Samozrejme, nemožno zabúdať ani na Božie riadenie alebo osvetu, ktorú robíme napr. na rôznych typoch škôl, na úrovni farských charít, účasťou na charitných zbierkach, alebo na vianočných trhoch, či prostredníctvom médií, alebo vďaka ľuďom dobrej vôle.

Aké sú podľa vás najčastejšie príčiny, pre ktoré ľudia končia na ulici?

Dlhodobá strata zamestnania, rôzne sociálno-patologické formy správania, neudržateľnosť bývania spojená s jeho postupnou stratou, nedostatok cenovo dostupných bytov, vzťahové problémy v rodinách, zdravotné postihnutie, úmrtie blízkeho člena rodiny, návrat z väzenia či odchod z rôznych inštitúcií, alebo niekedy aj slobodné rozhodnutie napr. mladého človeka pre takýto spôsob života.

Čo je podľa vás najdôležitejšie pri práci s klientmi?

Autentickosť, sprevádzanie, empatia a vytrvalosť.

Čím vás osobne naplňa táto práca a kde čerpáte vnútornú silu v tomto náročnom povolani?

Počas svojho života som vždy chcel pracovať s ľuďmi a zatiaľ sa mi to vždy podarilo. Či už to bolo vo fabrike za strojom, v škole za katedrou, alebo dnes s ľuďmi bez domova v Dome charity sv. Vincenta v Žiline. Silu na túto prácu sa v prvom rade snažím hľadať v užšom spojení s Bohom cez modlitbu, rozjímanie a účasťou na sv. omši. Ďalšou neodmysliteľnou oporou sú pre mňa moji charitní kolegovia na všetkých pracovných úrovniach, a nemôžem v neposlednom rade zabudnúť ani na svojich rodičov a sestru či dobrých priateľov a známych, ktorí v tomto charitnom diele taktiež zohrávajú svoju dôležitú a nezapustiteľnú úlohu. Všetkým z nich vyprosujem úprimné Pán Boh zaplať.

Ján Michalský

Príbehy klientov

Milan, 62 rokov, Lietavská Lúčka

Ako dlho ste už na ulici?

7 rokov.

Odkiaľ ste sa dozvedeli o Dome charity sv. Vincenta?

Od sestier Matky Terezy, pri rôznych pochôdzkach mestom.

Akým spôsobom vám toto zariadenie pomohlo?

Najmä čistým oblečením, možnosťou vykonať si osobnú hygienu, prežiť sviatočného slávania Vianoc a Veľkej noci v teple a medzi ľuďmi.

Iveta, 48 rokov, Žilina

Ako dlho ste už na ulici?

Viac ako 20 rokov.

Odkiaľ ste sa dozvedeli o Dome charity sv. Vincenta?

Po niekoľkých dňoch a nociach strávených na ulici ma klienti z tohto zariadenia priviedli do Domu charity sv. Vincenta.

Akým spôsobom vám toto zariadenie pomohlo?

V Dome charity sv. Vincenta mi bola ponúknutá možnosť predaja pouličného časopisu NOTA BENE, vďaka ktorému som sa po 2 rokoch dostala k výhodnému podnájmu. Ďakujem charite v Žiline, že som sa vďaka nim vrátila späť do normálneho života.

Ján, 46 rokov, Bitarová

Ako dlho ste už na ulici?

3 roky.

Odkiaľ ste sa dozvedeli o Dome charity sv. Vincenta?

Od pracujúceho kamaráta.

Akým spôsobom vám toto zariadenie pomohlo?

Mám kde spať, osprchovať sa. Zatiaľ som tu krátko. Tiež si môžem dať opraviť svoje veci. Ešte však ich pomoc budem potrebovať, lebo neviem, ako s mojím manželstvom ďalej.

Projekt Rafael III pomáhal na celom Slovensku

Projekt Rafael III realizovala SKCH od 1. decembra 2015 do 30. novembra 2016 na území celého Slovenska v integračných poradenských centrách v mestách Bratislava, Žilina a Košice.

foto: Paulína Antlová

Hlavnými aktivitami projektu Rafael III boli najmä poskytovanie právneho, psychologického a sociálneho poradenstva a výučba slovenského jazyka. V rámci poskytovania služieb bola venovaná osobitná pozornosť zraniteľným skupinám s prihliadnutím na ich situáciu a špecifické potreby. O tom, ako sa ciele projektu podarilo naplniť, sme sa porozprávali s Janou Verdúrou, projektovou manažérkou projektu Rafael III.

Aká bola vaša cesta do SKCH a ako ste sa dostali k projektu Rafael III?

Do SKCH som nastúpila na pozíciu sociálnej pracovníčky pre projekt Rafael I, ktorý začala SKCH realizovať na území západného Slovenska od apríla 2014. Od februára 2015 som sa stala projektovou manažérkou vtedy už končiaceho projektu Rafael I. Na tejto pozícii som vytrvala až do ukončenia projektu Rafael III. Projekty Rafael II a III rozšírili svoju pôsobnosť o územie stredného a východného Slovenska.

Ako vznikol projekt Rafael III – projekty s akým zameraním mu predchádzali?

Projekt Rafael III plynulo nadväzoval na projekty Rafael I a II. Druhé a tretie pokračovanie projektu Rafael rozšírili svoju pôsobnosť o územie stredného a východného Slovenska a tak sa stali národnými projektmi. SKCH sa venovala téme migrácie už aj pred nástupom projektu Rafael I prostredníctvom projektu Bakhita I-IV. Tento projekt bol zameraný na poskytovanie komplexných služieb pre maloletých bez sprievodu a projekt Bez bariér I-II mal za úlohu zvyšovať povedomie o migrantoch u žiakov základných, stredných škôl a širokej verejnosti. Bol realizovaný najmä prostredníctvom verejných prednášok, diskusií a prezentáciou dvoch krátkych filmov natočených v rámci projektu.

Čo bolo náplňou projektu Rafael III a aké boli merateľné výstupy?

Projekt bol zameraný na poskytovanie komplexných služieb uľahčujúcich proces integrácie osôb s medzinárodnou formou ochrany na území SR. Sociálne poradenstvo a asistencie, právne poradenstvo, psychologické poradenstvo, výučba slovenského jazyka a tlmočenie patrili k základným aktivitám projektu, ktoré poskytovali odborní zamestnanci. Projekt z veľkej časti naplnil indikátory stanovené vo výzve, ktorú predložilo Ministerstvo vnútra SR.

V ktorých mestách sa projekt Rafael III realizoval a koľko zamestnancov na ňom pracovalo?

SKCH v rámci realizácie projektu zriadila tri integračné poradenské centrá v mestách Bratislava, Žilina a Košice. Na tomto národnom projekte pracovalo spolu 21 odborných pracovníkov, medzi ktorými boli sociálni pracovníci, právnik, psychológovia, lektori slovenského jazyka, tlmočníci, ekonóm, vedúci kancelárie v Košiciach a projektový manažér.

foto: Tomáš Horváth

Koľko klientov, v akom veku a z akých krajín sa zapojilo do projektu Rafael III?

Počas realizácie projektu Rafael III sa do projektových aktivít zapojilo viac ako 250 klientov vo veku od niekoľkých mesiacov až po klientov do 70 rokov. Väčšinu z nich však tvorili osoby vo veku 20 až 40 rokov. Naši klienti pochádzali z krajín ako Afganistan, Irak, Irán, Sýria, Tibet, Pakistan, Ukrajina, Somálsko, Sudán, Uganda, Kamerun a Líbya.

Aké aktivity boli pre klientov v rámci trvania projektu pripravené?

Okrem vyššie spomínaných hlavných aktivít sme pre klientov organizovali rôzne voľnočasové aktivity, športové akcie, ktoré sa stretli s veľkou obľubou. Spoznávali s nami historické pamiatky, múzeá a prírodné parky. V rámci vytvorených lokálnych partnerstiev sme klientov zapájali do kultúrnych podujatí a verejných diskusií, kde mohli majoritnej spoločnosti prezentovať vlastnú kultúru, svoje zvyky a tradície. Všetko to vytváralo priestor na vzájomné spoznávanie. Aj vďaka spolupráci s iniciatívou Kto pomôže sa do projektových aktivít zapojilo viac ako 50 dobrovoľníkov, ktorí klientom pomáhali v každodennom živote.

V čom vidíte najväčší prínos tohto projektu pre Slovensko?

Klienti prichádzali do našich kancelárií často dezorientovaní, bezradní, odmietaní, neistí, bez zabezpečených základných potrieb, s obavami o vlastnú budúcnosť. Pracovníci sprevádzali týchto klientov v náročných situáciách, pomáhali im pri riešení problémov, od tých každodenných až po tie viac komplikované. Poskytovali im pomoc pri zabezpečovaní ich základných potrieb, no najmä vytvárali prostredie dôvery a prijatia. Vnímame veľký posun v ich osobných životoch. Veľa klientov sa prostredníctvom projektu stalo do veľkej miery nezávislými, čo považujeme za nesmierny úspech. Dokážu sa orientovať vo svojej novej domovine, zakladajú si rodiny, nachádzajú si prácu a budujú priateľstvá v komunitách, v ktorých žijú. Práve vďaka takýmto projektom, ktoré vo významnej miere zlepšujú podmienky integrácie na Slovensku, majú títo ľudia obrovskú príležitosť stať sa plnohodnotnými členmi našej spoločnosti.

Ako vás osobne tento projekt obohatil?

Počas tejto práce som mala možnosť stretnúť sa s odvážnymi ľuďmi, za ktorými stáli silné a dojímavé príbehy. Mala som príležitosť priblížiť sa k rôznym kultúram, bližšie ich spoznať a pochopiť. Naši klienti ma naučili pozeráť sa na svet inými očami, rozšírili mi obzor. Ich prístup k životu ma inšpiroval natolko, že som začala k jednotlivým sťaženým situáciám sama pristupovať s väčšou rozvahou a pokojom. Vďaka klientom som prekonala svoje vnímanie, ovplyvnené stereotypmi, a zamerala sa viac na to, čo nás spája, než na to, čo nás rozdeľuje.

Je podľa vás potrebné pokračovať v takýchto, prípadne podobných projektoch aj naďalej?

Myslím si, že takéto projekty majú v dnešnej dobe veľký význam. Migrácia je prirodzený jav, ktorý nemôžeme zastaviť. Čoraz viac sa na našom území budú stretávať ľudia prichádzajúci z rôznych krajín, hľadajúci v našej krajine nový domov. Takéto projekty pomáhajú vytvárať lepšie podmienky na integráciu týchto ľudí, pomáhajú zblížovať rôzne kultúry, upevňovať ich a budovať medzi nimi mosty porozumenia, vzájomného rešpektu a tolerance.

Vaša spolupracovníčka Emília Trepáčová spolu s klientkou Khadrou Abdile dostali za svoju odvahu v boji so šíriacim sa extrémizmom ocenenie Biela vrana. Je podľa vás ich ocenenie aj ocenením pre samotný projekt?

Osobne som bola prítomná na slávnostnom oceňovaní mojej kolegyne a našej klientky. Súhlasím s tvrdením prezidenta SR, pána Andreja Kisku, ktorý sa počas oceňovania vyjadril, že bol by radšej, ak by sa nemuseli oceňovať činy vedúce k vzájomnej solidarite a tolerancii. Tieto skutky by mali byť v spoločnosti úplne prirodzené a rozšírené, ale v poslednom čase to, bohužiaľ, tak nie je. Môžem povedať, že som mala v tíme ľudí s veľkým srdcom, zanietených za spoločný cieľ, obdarených ochotou pomáhať ľuďom bez rozdielu a bojovať za ich dôstojný život na Slovensku.

foto: www.sme.sk / Jozef Jakubčo

Ján Michalský

Projekt RAFAEL III je spolufinancovaný Európskou úniou z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu v rámci Fondov pre oblasť vnútorných záležitostí.

foto: Paulína Antlová

Štvrtý ročník potravinovej zbierky v sieti TESCO

V období od 24. do 26. novembra 2016 sa na území celého Slovenska uskutočnil ďalší ročník veľmi úspešnej potravinovej zbierky, ktorý priniesol výťažok 88 ton trvanlivých potravín a drogérie. Týmto výsledkom sa podarilo prekonať rekordný výsledok z minulého roka o viac ako 11 ton.

Spoločnosť Tesco organizuje projekt potravinovej zbierky v spolupráci s charitatívnymi partnermi – Slovenskou katolíckou charitou (SKCH), Potravinovou bankou Slovenska, Depaul Slovensko, Evanjelicou diakoniou ECAV a OZ Vagus. Tento rok sa do iniciatívy prvýkrát zapojila aj partnerská značka oblečenia F&F. Módna značka vytvorila špeciálnu vianočnú kolekciu čiapok s názvom Čiapka zo srdca, z predaja ktorej venuje 1 euro na podporu zapojených charitatívnych organizácií. Do aktuálneho ročníka potravinovej zbierky bolo zapojených viac ako 80 predajní po celom Slovensku. Ľudia mohli darovať najmä trvanlivé potraviny, ako je múka, olej, cukor, soľ, ryža, strukoviny, konzervy, a tiež drogériový tovar, napríklad šampóny, sprchové gély a toaletný papier. Najviac ton pomoci darovali ľudia v hypermarketoch Tesco v Dubnici nad Váhom, Žiline a v Dunajskej Strede. Práve v posledných dvoch menovaných sa na zbierke podieľali aj zástupcovia pod hlavičkou SKCH.

„Potravinová zbierka každoročne vytvára výbornú príležitosť, ako podať pomocnú ruku ľuďom v núdzi. Som veľmi rád, že SKCH patrí medzi jej tradičných partnerov. V tomto roku sa nám podarilo vyzbierať vďaka veľkému nasadeniu zamestnancov a dobrovoľníkov za tri trvania zbierky viac ako 55 ton trvanlivých potravín a drogérie,“ uviedol generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

Projekt potravinovej zbierky od jeho vzniku v roku 2013 na Slovensku podporuje tiež spoločnosť Unilever, ktorá sa aj tento rok zapojila do zbierky predajom svojich výrobkov vybraných značiek. Z každého zakúpeného produktu venuje 3 centy na podporu činností vyššie spomínaných neziskových organizácií. „Tisíce ľudí v sociálnej núdzi budú mať aj vďaka rastúcemu záujmu Slovákov o potravinovú zbierku túto zimu k dispozícii viac kvalitnejšieho a výživného jedla. Z rekordného množstva darovaných 88 ton potravín môžu naši charitatívni partneri pripraviť až 210-tisíc porcií jedla pre ľudí v ťažkých životných situáciách. Ochota a dobrosrdečnosť ľudí na Slovensku pomáhať iným nás veľmi tešia a verím, že spoločne môžeme aj touto cestou podporiť dobrú vec. Každá, aj malá pomoc môže mať veľký význam. Preto každému, kto prispel, patrí obrovská vďaka,“ povedala Zuzana Lošáková, manažérka komunikačného oddelenia Tesca.

Do potravinovej zbierky sa v novembri tak ako minulé roky zapojili všetky štyri stredoeurópske krajiny, kde Tesco pôsobí. Okrem Slovenska aj Poľsko, Česko a Maďarsko. Minulý rok zákazníci darovali v 547 obchodoch Tesco v strednej Európe až 419 ton potravín, postačujúcich na prípravu vyše milióna jedál. Cieľom spoločnosti Tesco je do roku 2020 zo všetkých svojich predajní v strednej Európe ponúkať na dennej báze prebytočné potraviny ľuďom v núdzi.

Ján Michalský

foto: www.cestaplus.sk / Mária Jakušová

Si bezdomovec a chceš peniaze? Mám, ale nedám!

Ak chceš piť, nie u mňa. Ak máš na alkohol, máš aj na stravu, obliečenie, ubytovanie i hotel. Kúp si hotel. Keď odo mňa pýtajú chlapci bezdomovci peniaze, nikdy ich nedám.

Aj dnes si odo mňa jeden vypýtal a povedal som mu, že nedám. Mám, ale nedám. Neklamem mu, ja mám, ale nedám.

Prečo?

Tie peniaze ti pretečú. Skvapalníš ich. Nedávajte im peniaze, môžete im dať jesť, pošlite ich ku mne. Spravíte lepšie. Ja ich nevyhľadávam, ale nechám ich, aby oni prišli za mnou. Je to podmienka: on sám musí prísť ku mne.

Prečo?

Dám mu prekonateľnú prekážku. Ak ju prekoná, myslí to vážne. Chce sa obrátiť. Ak ju neprekoná, kecá. Neverím na slová, verím na skutky. Pod', urob!

U nás nesmie byť žiadny alkohol, žiadny trestný čin a každý musí pracovať podľa svojich možností a schopností. Naši bratia komunisti to mali trochu ináč, ako to má svätý Pavol. Maličký rozdiel, ale podstatný.

Komunisti: Kto nepracuje, nech neje.

Svätý Pavol: Kto nechce pracovať, nech neje.

Obrovský rozdiel.

Ak idem podľa zákona za komunizmu, dajme starých a chorých bokom, ako aj nepotrebných a deti. Ostane len ten, kto má svaly a rozum, ten je potrebný. Svätý Pavol povedal, že kto nechce pracovať, nech neje. Ak chceš, no si na vozíčku, Boh ti to zaráta, akoby si pracoval.

Marián Kuffa

Uverejnené na www.cestaplus.sk

CERTIFIKÁT

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA CHARITA

spĺňa najvyšší štandard kvality manažmentu dobrovoľníkov a dobrovoľníčok.

V Banskej Bystrici dňa 20.12.2016

doc. PhDr. Alžbeta Širožmanová Gregorová, PhD.
viceprezidentka Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií

Tvorba a implementácia Standardov je podporaná z prostriedkov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

S dobrovoľníkmi to vieme!

Dobrovoľník je ten, kto má na prvom mieste dobrú vôľu a ochotné srdce pomáhať iným, a to aj bez nároku na odmenu. Jeho odmenou je v mnohých prípadoch len dobrý pocit z vykonanej služby, či úsmev od človeka, ktorému pomohol. Práca dobrovoľníkov je neodmysliteľnou súčasťou práce Slovenskej katolíckej charity (SKCH).

SKCH využíva ochotu a službu dobrovoľníkov aj v rámci činnosti arcidiecéznych a diecéznych charít po celom Slovensku. Ich pomoc v zariadeniach sociálnych služieb, hospicioch, či pri vzniku farských charít je neoceniteľná. Ich zápal a odhodlanie sú pre nás veľmi inšpiratívne. Okrem služby na Slovensku sa môžu dobrovoľníci zapojiť aj do práce a aktivít v krajinách subsaharskej Afriky, teda v humanitárnych a rozvojových projektoch.

Príprava na túto službu prebieha niekoľko týždňov, kým sa vybraný uchádzač alebo uchádzačka dostanú do konkrétnej krajiny. Aktuálne SKCH vysiela dobrovoľníkov do dvoch krajín v regióne subsaharskej Afriky. V Ugande je hlavnou náplňou činnosti dobrovoľníka prispieť svojou aktivitou k efektívnemu fungovaniu Centra Nepoškvrneného srdca Panny Márie. Okrem práce v centre sa podieľa na monitorovacích návštevách detí, ktoré sú zapojené do projektu Adopcia na diaľku®. Rwanda je druhou krajinou, do ktorej sú vysielaní dobrovoľníci SKCH. Ich úlohou je pokračovať v spolupráci s rehoľou pallotínov v rámci Kultúrneho centra sv. Vincenta Pallotti pre deti v meste Kibeho.

Štandardy kvality manažmentu dobrovoľníkov na Slovensku vznikli v roku 2014 a sú udeľované Platformou dobrovoľníckych centier a organizácií. Štandardy kvality sú známkou kvality manažmentu dobrovoľníkov, ktorú organizácia môže získať, ak prejde určeným procesom sebahodnotenia a externého hodnotenia manažmentu dobrovoľníkov vyškolenými hodnotiteľmi. Značka kvality sa udeľuje na tri roky. Na základe takéhoto hodnotenia organizácií tak môžu potenciálni dobrovoľníci vidieť, koľko má hviezdíček, resp. aký štandard organizácia spĺňa. V rámci hodnotenia SKCH splnila najvyšší štandard práce s dobrovoľníkmi a získala trojhviezdičkové ohodnotenie.

Aktuálne SKCH hľadá nových dobrovoľníkov alebo dobrovoľníčky do Afriky. Prvé termíny vycestovania sú už koncom februára 2017, ďalšie v letných mesiacoch. Pošlite nám svoj životopis a motivačný list do konca januára 2017 na adresu vittek@charita.sk. Viac informácií o dobrovoľníctve nájdete na stránke www.charita.sk.

Ján Michalský

foto: Jana Fedáková

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita
blízko pri človeku

PRAJEME VÁM RADOSTNÝ A POŽEHNANÝ

Nový rok 2017

Neboj sa, len ver! Mk 5, 36

90 ROKOV BLÍZKO PRI ČLOVEKU

SKCH V OBRAZOCH

Iracký Kurdistan je autonómny región v severnom Iraku, ktorý sa ubránil pred teroristami z ISIS a poskytuje útočisko aj mnohým kresťanom, ktorí pred ISIS utiekli. Slovenská katolícka charita vďaka zbierke KBS na pomoc utečencom a prenasledovaným kresťanom podporila realizáciu viacerých projektov. Na fotografiách vidíte záber na detský kútik v Centre pre poskytovanie psychologickej pomoci a poradenstva kresťanskej štvrti Ainkawa v Erbile – za povšimnutie stojí nápis v hlaholike ako prejav vďačnosti za pomoc zo Slovenska; pohľad na starožitný obchod aj s gobelínom Ježišovho Božského srdca a hlavné námestie v Erbile; jezídске milície, ktoré bránia

svoje rodiny pred teroristami z ISIS a postupne obnovujú svoje zničené mesto Šingál. Na ďalších fotografiách sú zachytené univerzitné študentky zo skupiny približne 600 študentov, ktorí ušli pred ISIS a vďaka pomoci arcibiskupa Kirkuku a Sulejmanie mohli prestúpiť a študovať na univerzite v Kirkuku; rozostavaná budova bude pastoračným centrom, škôlkou a jaslami pre komunitu kresťanov v meste Sulejmanie, ktorá hostí mnohých kresťanov na úteku z iných častí Iraku. Všetky projekty boli podporené zo zbierky KBS na pomoc utečencom a prenasledovaným kresťanom.

foto: Hugo Gloss

Maľovaná krížovka

Riešením maľovaných krížoviek je obrázok, ktorý vznikne vyfarbením jednotlivých políčok poľa podľa legendy. Legendu tvoria čísla, ktoré reprezentujú veľkosti jednotlivých blokov (počet políčok idúcich nepretržite za sebou). Legenda je udávaná vo vodorovnom aj zvislom smere.

[illegible]

Aplikácia, ktorá pomáha

Aj mobilná aplikácia môže pomôcť ľuďom bez domova. Stačí, ak bude v správnych rukách v správnom čase na správnom mieste. Vďaka nej budete vedieť ľuďom bez domova povedať, kde im môže byť poskytnutá potrebná pomoc.

Otázka pomoci ľuďom bez domova je pre bežného okoloidúceho dosť zložitá. Určite sa s tým stretol už každý. Ľudia bez domova mnohokrát postávajú na ulici či pri kostoloch a pýtajú peniaze. Človek im často s dobrým úmyslom niečo dá. Žiaľ, peniaze často končia niekde inde, než sme si pôvodne mysleli. Tak ako potom pomôcť? Práve tu je čas vytiahnuť telefón a zapnúť mobilnú aplikáciu **Bez domova**.

Aplikáciu Bez domova pripravila SKCH vďaka nezištnej pomoci svojich spolupracovníkov a dobrovoľníkov. Nájdete v nej zariadenia, ktoré sa venujú práci s bezdomovcami. Pre človeka bez domova môže byť veľkou pomocou, ak mu budete vedieť povedať, kde sa môže najesť, kde môže prespať či osprchovať sa. Takýmto spôsobom ho privediete do rúk odborníkov, ktorí sa o neho postarajú. Aplikáciu ľahko nainštalujete do svojho telefónu. Internet potrebujete iba pri jej nainštalovaní. V aplikácii sú zariadenia rozdelené podľa miest a typu služieb, ktoré poskytujú. Je veľmi jednoduchá, takže sa k informáciám dostanete veľmi rýchlo. Môžete si ju nainštalovať do telefónu alebo tabletu s operačným systémom Android a iOS od spoločnosti Apple.

Takáto pomoc ľuďom bez domova je možno zdlhavejšia, ako hodiť 50 centov a ísť ďalej svojou cestou. Isté však je, že je účinnejšia. Pomoc môže mať aj iné formy. Ak sa chcete v tejto oblasti angažovať vo väčšej miere, môžete sa obrátiť na zariadenia, ktoré pracujú s touto cieľovou skupinou. Pomôcť môžete finančným darom, darovaním teplého oblečenie, diek či prikrývok. Možno vás zláka práca dobrovoľníka. Ciest je veľa. Veríme, že si k ľuďom bez domova nájdete tú svoju.

Paulína Antlová

Android
Google Play Store

Android™ je ochranná známka spoločnosti Google Inc.

iOS
iTunes Store

iOS™ je ochranná známka spoločnosti Apple Inc.

Vaše 2% premieňame na pomoc ľuďom v núdzi

Slovenská katolícka charita

pomáha prostredníctvom siete diecéznych a arcidiecéznych charít ročne približne 23-tisíc ľuďom v núdzi na celom Slovensku. V takmer 290 zariadeniach zdravotníckych a sociálnych služieb poskytujeme služby seniorom, nevyliciteľne chorým ľuďom, ľuďom s telesným alebo duševným postihnutím, deťom, matkám s deťmi v krízových situáciách, zdravotne ťažko postihnutým a ľuďom bez domova. Naše projekty sú zamerané aj na pomoc migrantom, obe-

tiam obchodovania s ľuďmi a detským utečencom. Na Slovensku aj v zahraničí pomáhame aj v prípade humanitárnych katastrof, ako sú zemetrasenia a povodne. Naša humanitárna pomoc smeruje aj do krajín, ktoré trápia vojnové konflikty, a rozvojovou spolupracou sa snažíme zlepšiť životy ľudí v chudobných krajinách sveta. Okrem nášho projektu Adopcia na diaľku®, ktorý v súčasnosti pomáha študovať viac ako 2600 deťom zo siedmich krajín sveta, prevádzkujeme aj centrum pre deti s HIV a AIDS v Ugande.

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita
blízko pri človeku

Slovenská katolícka charita
Adresa: Kapitulská 18
814 15 Bratislava
Tel.: 02/5443 1506
E-mail: info@charita.sk
Web: www.charita.sk